

Нефармат

НАЙВЯЛІКШАЕ ШЧАСЦЕ

Пішу з пажаданнем табе, дарагі чы-
тач, ніколі не сустрэкаць Новы год на
бальнічным ложку, асабліва ў аддзя-
ленні траўматалогіі. І для гэтых ната-
так ёсць як мінімум дзве нагоды. Па-
першае, ведаю, што гэта такое: летась
за два дні да Новага года выпісалася з
бальніцы, але яшчэ і пасля гэтага доў-
га працягвала амбулаторнае лячэнне.
Па-другое, днямі давялося наведаць
аддзяленне траўматалогіі, праўда, у
якасці карэспандэнта.

Аддзяленне ўрачыста адкрылі пас-
ля рэканструкцыі, рамонту і замены
абсталявання. А дзясятка гадоў та-
му выпала правесці тут шмат гадзін
у іншай якасці, бо маме рабілі апера-
цыю па замене сустава. І многае
ўспомнілася. Найперш людзі — урачы,
медсёстры, санітаркі. Большасць з іх і
цяпер працуюць, і загадчык аддзялен-
ня той самы. Пра яго нам, як толькі
трапілі ў палату, сказала маладая
пацыентка Галя, якая рыхтавалася да
выпіскі. Яна нібы на крылах лётала. І
па ёй нізавошта не сказаў бы, праз
якія пакуты прайшла гэтая жанчына.
«А мяне загадчык аддзялення ўсю пе-
рарабляў», — бойка адказала на маё
пытанне, якое тут усе задаюць адно
аднаму.

— Як гэта?
— А вось так. Хуткая прывезла ў
адну з бальніц з трайным пераломам
нагі. Здаецца, злажылі, паправілі. Ака-
залася, не так, зраслося няправільна,
нага крывая, хадзіць не магу. За год
з невялікім стала нехадзячым інвалі-
дам другой групы. Не хацеў брацца
спачатку і наш доктар, але ж умаліла.
І вось — зноў аперацыя, зноў ламалі
ўсё наноў і наноў складвалі. Цяпер з
палачкай ужо хаджу, месяц тут пра-
была, а сёння муж па мяне прыедзе...
А вам пашанцавала, — звярнулася

Галя ўжо на адыходзе да сваіх саста-
рэлых таварышак па палаце. — Вы
адразу да гэтага доктара трапілі.

Старых людзей тут было многа. Каб
зламаць косць сцягна, не трэба падаць
з вышыні, дастаткова аступіцца. А нека-
торыя нават не падаюць, у іх пераломы
здараюцца адвольна ад любога руху.
Выйсцем бывае аперацыя па замене
касцей на пратэз. Памятаю, як малады
доктар нашага аддзялення тлумачыў
былой настаўніцы з Пружанскага раё-
на неабходнасць узяць з сабой серты-
фікат на пратэз: «А раптам у самалёце
будзеце ляцець, металашукальнік за-
звініць, як вы растлумачыце?» Яна ж
толькі адмахвалася, маўляў, нікуды
я не палячу. Любоў Мацвееўна была
такой жвавай і актыўнай, што нават
перабаршчыла з апошнім. Як толькі
ўстала на ногі, вырашыла, што яна мо-
жа добра хадзіць, пайшла самастойна,
упала і зламала руку. Як той казаў: і
смах, і грэх. Уваччу стаіць, як ушчуваў
яе загадчык аддзялення: «Вось прые-
дзе ваш сын ды адплучце мяне, што
недагледзелі вас!» І сапраўды, з па-
жылымі часам трэба столькі цяплення
і спагады, як з малымі дзецьмі.

Спагада тут патрэбная ўсім, бо кож-
нага прыводзіць на бальнічны ложак
свая бяда. Побач з майёй мамай ляжа-
ла маладая прыгожая жанчына. Пра-
цавала раней у Лацінскай Амерыцы,
свабодна размаўляе на трох замеж-
ных мовах. Расказвала, якая цікавая
ў яе работа зараз, уладкаванае жыц-
цё. Яе выпадак, мусіць, пабіў рэкорд
па недарэчнасці (але ж хіба траўма
наогул можа быць дарэчы?). Была ў
гасцях у найлепшых сяброў, падчас
вечарыні выйшла на веранду і насту-
піла на лок, якім закрываўся спуск у
падвал. Накрыўка праламалася, жан-
чына ўпала ў склеп паўтараметровай

вышыні, паламала пазваночнік. Перад
гэтым госці праходжваліся туды-сюды,
па накрываў той прайшлі не менш за
пяць чалавек, пераважна мужчыны,
значна цяжэйшыя за яе. Сапраўды,
як у бессмяротным рамане Булгакава:
«Не ведаеш, хто гэтую нітачку падве-
сіў і хто калі яе перарэжа».

Да сімпатычнай Алены наведваў-
ся яе знаёмы, дарэчы, гаспадар таго
злашчаснага падвала, і звяртаўся не
іначай як: «Ну здароў, прыгажосць!»
А «прыгажосць» ужо месяц ляжала
на спецыяльным прыстасаванні, якое
дазваляе не дакранацца да пасцелі
спінай, па сутнасці — вісела. Пра тое,
каб прыўстаць ці павярнуцца, зразу-
мела, гаворкі не вядзецца. Але ж ёй
яшчэ пашанцавала, бо праз колькі
месяцаў яе абяцалі падняць на ногі.
Пашанцавала, бо пасля такіх траўмаў
гэта ўдаецца зрабіць не ўсім.

Была нагода радавацца за яе не
толькі па прычыне аптымістычных
прагнозаў, але яшчэ і таму, што яна
не страчвала прысутнасці духу. Ніколі
не дазваляла сабе паказваць свае па-
куты на людзях, плакаць, шкадаваць
сябе. Зранку — абавязковы макіяж
(рукі ж рухаюцца), вечарам прыходзіў
20-гадовы сын, часта мыў ёй галаву.
Выглядала заўсёды бездакорна і ў па-
лаце выконвала ролю своеасаблівага
псіхатэрапеўта. Не раз цытавала кла-
сікаў, гаварыла, што нават у самых
страшных умовах многія людзі знахо-
дзілі сілы заставацца людзьмі.

Усё так. І падобныя сустрэчы даю-
ца, відаць, для таго, каб асэнсаваць,
што калі ты сам у больш-менш нар-
мальным самаадчуванні, на сваіх нагах
і можаш сустрэць Новы год ва ўласным
доме пад ёлкай у коле блізкіх людзей,
то гэта і ёсць найвялікшае шчасце.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	9.28	16.53	7.25
Віцебск —	9.26	16.35	7.09
Магілёў —	9.19	16.43	7.24
Гомель —	9.06	16.48	7.42
Гродна —	9.42	17.10	7.28
Брэст —	9.34	17.19	7.45

Месяц

Поўня 22 снежня.
Месяц у сузор'і Дзевы.

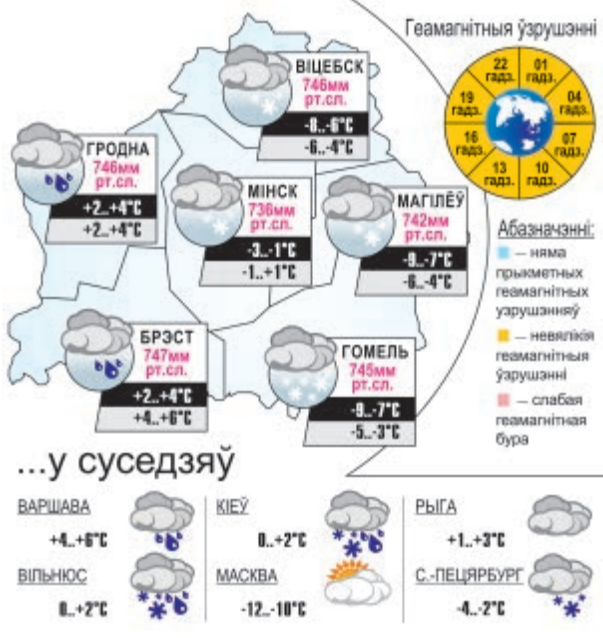
Імяніны

Пр. Калініка, Мікалая,
Філімона.
К. Жанэты, Максіма,
Тодара, Цэзара, Яна.

Фота Ліны МАЛІНІНАЙ.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Вельмі сумленны пра-
давец фальшывых дыпло-
маў пры продажы задае
пакупніку некалькі дадат-
ковых пытанняў па спецы-
яльнасці.

— Жонка дапамагала.
— Разумніца якая! І як жа
яна табе дапамагала?
— Не лезла з парадамі...

— Язычок пакажыце.
— А-а.
— Ды не той. Я ж шавец,
а не доктар.

— Вой, як смачна ў цябе
атрымалася! Ты сам гата-
ваў?

caricatura.ru

Даты

Падзеі

Людзі

27 СНЕЖНЯ

1595 год — войскі Вялікага Княства Літоўскага разграмілі казацкія загоны гетмана войска Запарожскага Севярына Налівайкі каля вёскі Буйнічы (на Буйніцкім полі ў ваколіцах Магілёва).

1847 год — нарадзіўся (в. Турын, цяпер у Пухавіцкім раёне) Якуб Атонавіч Наркевіч-Ёдка, беларускі прыродазнавец, вынаходнік, медык, доктар медыцыны, прафесар, член-карэспандэнт Рускага геаграфічнага таварыства. У 1865 годзе скончыў Мінскую губернскую гімназію, працягваў вучобу ў Парыжы, Фларэнцыі, Вене; вывучаў фізіку, медыцыну. У 1888 годзе стварыў у сваім маёнтку Наднёман метэаралагічную станцыю. Даследаваў атмасферную электрычнасць. Рэгістраваў навальнічныя разрады з дапамогай тэлефона і прадказваў набліжэнне навальніцы. У сваім маёнтку адкрыў санаторый для лячэння хворых на сухоты. Прапанаваў выкарыстанне метаду электрографіі для дыягностыкі захворванняў. З 1892 года — член-супрацоўнік фізіка-хімічнага таварыства пры Пецярбургскім універсітэце. Памёр у 1905 годзе.

1908 год — нарадзіўся Васіль Піліпавіч Маргеляў (г. Днепрапятроўск, Украіна), Герой Савецкага Саюза, генерал арміі, кандыдат ваенных навук. Беларус. Удзельнік савецка-фінскай вайны. У Вялікую Айчынную вайну з 1941 года на Ленінградскім, Паўночна-Заходнім, Сталінградскім, Паўднёвым, 3-м і 4-м Украінскіх франтах: камандзір палка, начальнік штаба дывізіі, камандзір дывізіі. Удзельнік баёў пад Ленінградам, Сталінградам, на Дняпры, Днястры, у Румыніі, Балгарыі, Юга-

1923 год — нарадзіўся (вёска Машканы Сёненскага раёна) Анатоль Вялюгін, беларускі паэт, кінасцэнарыст, перакладчык, заслужаны дзеяч культуры Беларусі. Аўтар паэтычных зборнікаў «Салют у Мінску», «Песня зялёнага дуба», сцэнарыяў дакументальных фільмаў «Генерал Пушча», «Балада пра маці» і іншых. Пераклаў на беларускую мову асобныя творы М. Лермантава, У. Маякоўскага, Л. Украінкі і іншых аўтараў. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі, Літаратурнай прэміі імя Я. Купалы. Памёр у 1994 годзе.

1938 год — указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР устаноўлена найвышэйшая ступень адзнакі — званне Герой Сацыялістычнай Працы. Яно прысвоілася асобам, якія сваёй дзейнасцю ў галіне прамысловасці, сельскай гаспадаркі, транспарту, гандлю, навуковых адкрыццяў і тэхнічных вынаходак праявілі выключныя заслугі перад дзяржавай, садзейнічалі ўздыму народнай гаспадаркі, развіццю культуры, навукі, росту магутнасці і славы СССР. Герою Сацыялістычнай Працы ўручалі ордэн Леніна, залаты медаль «Серп і Молат» і грамату Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР. У Беларусі званне Героя Сацыялістычнай Працы было прысвоена 539 чалавекам (на 1991 год).

1948 год — нарадзіўся Жэрар Дэпардзьё, вядомы французскі акцёр тэатра і кіно. Здымаўся ў фільмах «Дантон», «Відок», «Набярэжная Арфеўр, 36» і інш. Лаўрэат шматлікіх прэстыжных еўрапейскіх кінапрэмій.

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ
ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 4536.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Нумар падпісаны ў 19.30
26 снежня 2018 года.